Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer:
Z/22/344544

Onderwerp
Doelen fysieke leefomgeving en onderzoeksopzet Omgevingsvisie

Voorstel / Beslispunten
1. Het visiedocument 'Doelen voor de fysieke leefomgeving' vast te stellen;
2. De Nota van zienswijzen vast te stellen;
3. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau gewijzigd vast te stellen;
4. Het college op te dragen beiden als richtinggevend kader te hanteren voor het verder opstellen van de Omgevingsvisie.

Samenvatting
We werken in gesprek met de samenleving aan een nieuwe Omgevingsvisie. Hiermee geven we als gemeente aan hoe wij willen bijdragen aan het verbeteren van onze fysieke leefomgeving. Om de goede keuzes te kunnen maken, voeden we het gesprek gedurende het proces met onderzoek. Als eerste stap op weg naar onze Omgevingsvisie hebben we de doelen voor de leefomgeving met elkaar op papier gezet en is de onderzoeksopzet verwoord in een Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De resultaten van deze eerste stap worden met dit voorstel ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Zij vormen het richtinggevend kader voor het verder opstellen van de Omgevingsvisie.

Burgemeester mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris J.A.M. Heesen

Toelichting voorstel

Omgevingsvisie
Onze leefomgeving verandert. Uitdagingen op het vlak van gezondheid, economie, energie en klimaat vragen om keuzes. Als Sittard-Geleense samenleving willen we beschermen wat we waardevol vinden en tegelijkertijd ruimte bieden voor goede ontwikkelingen. In de samenleving voeren we daarom het gesprek over onze leefomgeving, als inbreng voor een nieuwe Omgevingsvisie voor onze gemeente. Dit doen we op basis van het gesprek dat we over de Toekomstvisie 2030 al met elkaar hebben gevoerd. Als samenleving hebben we daar onze ambities bepaald. We zien Sittard-Geleen als een stad van economische, sociaal-culturele, ecologische en institutionele veerkracht. En die veerkrachten versterken elkaar. Samen maken we ons sterk voor een gezonde, ondernemende, innovatieve en duurzame gemeente. Naast de ambities uit de Toekomstvisie 2030 houden we rekening met de wettelijke kaders, provinciale richtlijnen en eisen, de regionale samenwerking in NOVEX-gebied Zuid-Limburg en onlangs gemaakte keuzes, denk aan de omgeving van Chemelot.

In de Omgevingsvisie vertalen we onze ambities naar een toekomstbeeld voor de ruimtelijke omgeving. We bepalen hoe we onze leefomgeving gaan ontwikkelen en ook beschermen. De Omgevingsvisie is onderdeel van de implementatie van de nieuwe Omgevingswet. Vanuit onze ruimtelijke ordeningsrol geven we waar nodig grenzen aan in de Omgevingsvisie. We geven ook aan waar we als gemeente actief gaan werken aan de verbetering van de leefomgeving. Ook inspireert de Omgevingsvisie de samenleving om zelf haar leefomgeving vorm te geven. We werken uit wat we gaan doen op het gebied van wonen, woonomgeving, verkeer, groenvoorziening en milieu. We denken ook na over het wegennet, bouwwerken, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen en natuur. Het effect op de inwoners en ondernemers in Sittard-Geleen staat daarbij centraal, denk aan gevolgen van het klimaat.

Om een nieuwe Omgevingsvisie te ontwikkelen doorlopen we met de samenleving de volgende stappen.
1. De doelen voor de fysieke leefomgeving met elkaar op papier zetten.
2. Bekijken wat we kunnen doen om de doelen te bereiken en waar hiervoor keuzes in de fysieke leefomgeving nodig zijn.
3. De concept Omgevingsvisie maken met een integraal toekomstbeeld voor Sittard-Geleen.
4. Vaststelling definitieve Omgevingsvisie.

We gebruiken in dit proces onderzoek om effecten van ruimtelijke keuzes inzichtelijk te maken en zo betere keuzes te kunnen maken. Als onderdeel van de eerste stap is de onderzoeksopzet op papier gezet.

In dit voorstel worden de resultaten van de eerste stap ter besluitvorming aan u voorgelegd. Zij vormen het richtinggevend kader voor het verder opstellen van de Omgevingsvisie.

Doelen voor de fysieke leefomgeving
Onze doelen bepalen de keuzes die we maken voor de verbetering van de leefomgeving. Daarom hebben we als eerste stap richting onze nieuwe Omgevingsvisie de 'doelen voor de fysieke leefomgeving' op papier gezet. In gesprek met de samenleving zijn negentien doelen voor de fysieke leefomgeving benoemd. De doelen zijn in verschillende bijeenkomsten besproken met inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen, overheden en raadsleden. Ook hebben ze als onderdeel van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (zie hierna) ter inzage gelegen tot 30 juni 2022. Met het vaststellen van de Uitgangspuntennotitie voor de Omgevingsvisie in april 2021 heeft de raad ook input gegeven.

Het resultaat is verwerkt in het voorliggende visiedocument 'Doelen voor de fysieke leefomgeving' (bijlage 1). Hierin is in vier veerkrachten uitgewerkt wat de bijbehorende doelen zijn voor de fysieke leefomgeving, wat het accent is van de gemeentelijke rol hierbij, en wat de inwoners van en ondernemers in Sittard-Geleen er van gaan merken.

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
We gebruiken twee onderzoeken in het proces van de Omgevingsvisie om effecten van ruimtelijke keuzes inzichtelijk te maken: een omgevingseffect-rapportage (OER) en een maatschappelijke batenanalyse (MBA). De OER laat zien welke gevolgen de keuzes in de Omgevingsvisie hebben voor de leefomgeving. De MBA laat zien welke maatschappelijke opbrengsten de keuzes in de Omgevingsvisie hebben. Beide onderzoeken geven belangrijke informatie bij het maken van de keuzes. Daarnaast maken we een gebiedsbiografie. Met de gebiedsbiografie brengen we in kaart hoe de verschillende gebieden binnen onze gemeente zich historisch hebben ontwikkeld en welke ruimtelijke kwaliteiten aanwezig zijn. Ook dit helpt bij het maken van keuzes.

Voor de OER en MBA is een plan van aanpak gemaakt, de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De concept versie van dit plan van aanpak heeft ter inzage gelegen tot 30 juni 2022. Daarnaast zijn verschillende overheidsinstanties om reactie gevraagd. De landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (CieMER) heeft advies uitgebracht over het plan van aanpak. Ze vindt de aanpak goed en geeft enkele tips om de OER nog beter te maken. De CieMER is een bij wet ingestelde onafhankelijke kennisorganisatie op het gebied van milieu- en omgevingseffecten. Ze gebruikt haar kennis voor het adviseren en ondersteunen van overheden bij het meewegen in besluitvorming van milieu, klimaat en leefomgeving in brede zin. Hierdoor zijn besluiten van de overheid van betere kwaliteit, beter onderbouwd en breder gedragen. De ontvangen zienswijzen, de reacties van de overheidsinstanties en het advies van de CieMER zijn verwerkt in de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau die u via dit voorstel ter besluitvorming wordt voorgelegd (bijlage 3). Ook de inbreng vanuit de participatiesessies op dit onderwerp hebben we hierin meegenomen. De Nota van zienswijzen is eveneens ter besluitvorming bijgevoegd (bijlage 2).

Financiën
Het vaststellen van het visiedocument 'Doelen voor de fysieke leefomgeving' en de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau' als eerste stap op weg naar een nieuwe Omgevingsvisie heeft geen

directe financiële gevolgen. Het opstellen van de Omgevingsvisie wordt betaald uit het incidenteel budget voor het programma omgevingswet. Na vaststelling wordt de visie doorvertaald in uitvoeringsbeleid, uitvoeringsprogramma's en een Omgevingsplan. De financiële consequenties die hieruit voortvloeien voor Sittard-Geleen worden apart ter besluitvorming ingebracht en maken onderdeel uit van het integraal afwegingskader van de raad bij de kadernota en de begrotingen.

Duurzaamheid

In de doelen komen alle aspecten van een veerkrachtig Sittard-Geleen terug; op sociaal, economische, ecologisch én institutioneel vlak. Hiermee werken we aan duurzame gemeente met een brede welvaart.

Inclusie

Inclusie is expliciet opgenomen in de doelen voor de fysieke leefomgeving. Hiermee zet de Omgevingsvisie in op het bijdragen aan een inclusieve samenleving. De doelen zijn tot stand gekomen in een inclusief dialoogproces waarin informatie voor iedereen beschikbaar en begrijpelijk is geweest.

Bijlagen

1. Visiedocument 'Doelen voor de fysieke leefomgeving'
2. Nota van zienswijzen
3. Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller: E-mail: Team: Portefeuillehouders: L.G.A.J. Geilen A.L.W.G. Houtakkers	Reg. nummer : Reg. datum : 15 december 2022 Reg.nummer(s) bijlagen :